

միջ նորոգման ասարկութի ինչ ձեռնարկի
Արևմտեան իւր զինքն ճիւղով օրնամարտը

37. Մու վաղ գաղթէն սկիւր հարապ
օրնամարտը լըր զուրանմանգ, ևսնի,
տայիման տիւ շնի եօրմանգ, ազար ա-

38. Բարեգտն, Լիօնտա, Մարտիլ
հատա, թուրուտա, Պորտուտա,
հանդատ, Պրեպմտն վէ Լիտե ևնի-

39. Բրտուտա 40 Եաշնտան Եօ
գարը Եր. քեթ. մէմուրիւնէ լի զապը-
թան վէ ճէնէրալարըն Երբնէ պաշ-

40. Բուճ տէրէճէ սապը ինչ պօշ
վաղըթ կէշիւրիւ օլմալէրի իշին,
Պայթիկ վէ ճըմալ տէնիլիտե պու-

41. Հէր նէ օլուրսա օլուրն, հէր
վաղըթ վէ հէր Երտոն, մուվաթիա-
դը լիթ պուլաճաղը իշին պաշնը վէր-

42. Վէշտալը գըտա պիր սէօլլէ-
յիլլէ թէթմիլ անլաթմաղ իշին, Խա-
րիճաթ տիւլիտե տէշէթ վէ գօրդու

43. Բարնանըն շինտի. քի սէրվէթ ի
լէ 8 կիւնտե պուլալարըն քեաթիէսի
Խարանէ գօնուլապիլլիլ

44. Ի. քի հիւ. քի մէթմէն հէր գան-
դիսի քի, գուվվէթ ինի թօր թուլուպ
իշէր իտէ, գօլալըլա տիկէրիւնին

Ետեաճաղ օլուրըր իտէ, պօղուլա-
ճաղար տըր, քաղաթ ճէնէրալա-
րըն ուտիտըլը վէ ճըրանտան թիւ-

— Բարիլը մուհատէրէ խալիլիլ
թաղաթիտե Մէ. յն նէշիլ ի. գէրիտե
սանաալար ինչ ախարսան միւ հիմնաթ

— Մէն-Ալօլա, Բրուսիա ժէնէ-
րալը Եաշնտան իւրէրիտէ, Եօլլիւ-
սիւլ պիր վէրիլի պրաթմը, վէ Եա-

Եաշնտան պիր ճէթիլմ
մէպաղը հաղը Խաթմէնէճէկիւնտէն,
Ֆիլիլաղը, Բրուսիա ժէնէրալը ասա-

— Պէլիլա պլնօրու. պաշնտան,
ալաթիւնիս օրնոտա 29 թալիլիլ
պիլաթիլիլիլիլ նէգարէն, Բրուսիա

— Պրանտան ալընան խալիլըլ-
րէ նէգարէն, մէմալի. քի մէգիւլաթ
պիր թաղըթ գարթ թաթաթիլիլիլիլ

— Ինիլիլը տօնամաղը, 13 ստէտ
սէֆիէտէն իւպաթիլ թուրուլ թաղ-
աթիտէ, Սրանտանըն Վիօ քեթիլիլ

զինտէ լէնիլիլիլաղ պուլաճաղա
արըր :

— Պիր գալ կիւնտէն պէրու Բա-
րիլ, Եսիկ հալիտան շրղըլ, տաթ-
թա պիր ուլու օրտու կիւնտէ հիւլիլիլ

— Պիլիլիլ զաղթիլաղը, պու ա-
րա « Թայմըլ » զաղ թաթնըն ճըրան-
դանա գարըր գաթաթէն ալըլ խառու-

— Իվիլլա, կէթիլիլիլ քի « Թայ-
մըլ » ըն տիրէ. քի օրու քէնտի մուլ-
պիրիլիլ ճըրանաղ օրտու սանաա գա-

Ի. քի ճիւլի, գալիլիլ սէօլլէնաթիլի-
նէ կէթիլ, Բրէնա Հօճէնցօլիլիլ խ-
թիլիլիլիլիլ սօնը, մէրգաթ տի-

— Պէլիլա զաղթիլաղըն Ե. ք-
սէրիլիլ, Բրուսիա Եր. քեանը հարըլ
թաթաթիլիլիլ ճըրանաղ պաշն պօ-

— Տալիլիլիլ հիւ. քի մէթ ինիլ
մէմալիլ զալիլ սուրթիլաթ պիլիլա-
րաթ սաթմաղը Երաթը զաճիլիլ չըգ-

Հէր. քեան Ե. ք. քեանը, Տալիլիլիլ
գա հիւ. քի մէթ ինիլ ճըրանա իլէ
պիլիլիլիլ, Բրուսիա տան իլիլիլաթ

— Պրանտան ալընան խալիլըլ-
րէ նէգարէն, մէմալի. քի մէգիւլաթ
պիր թաղըթ գարթ թաթաթիլիլիլ

Ի. քի հիւ. քի մէթմէն հէր գան-
դիսի քի, գուվվէթ ինի թօր թուլուպ
իշէր իտէ, գօլալըլա տիկէրիւնին

ալաճաղա պիրիլիլիլ սէօլլէպիլիլիլ
տալիլ տէ քի օլմալարընա ճէնտան օլու-
նաթընա սէգա տըր :

— Միլալաթիլիլ ումուլիլիլ գը-
լըլըլ, քէաթիլիլ Սլանտա սէֆիլիլ-
լիլիլիլ պիր թէլիլիլաթ շէթիլիլ, ճը-

— Միլալալիլիլ իլիլիլիլ պիր
գալ թաթաթան Բէն նէճիլ սուլա-
նան շիւլալիլիլ կէլլաթէ օլուու-

Բրալիլ, 2 սեպտ. — Պալիլիլ օր-
տու սանաա ժէնէրալը վ. օն Տէր թան,
Պիւլալիլիլիլ օրտու 30 թալիլիլ ի-

— Պու կիւն Արմանտա ասարկութի
Արմաղ Եաղընտա ժէնէրալ Տիւ
Յայիլիլիլ « Կարտ » նամ փըրգալիլ

Թէթիլ ասարկը օրտուլըր չա-
թըլաթալ զայիլիլ շէտիտ պիր միւ-
տարէպէ պուլաթը վէ Ի. քի թաթաթիլ

Տիւլալիլ սպընա պիլաթն ալ խիլ
խտէն գալիլ պիր ինտա իլէ ճէնիլլէլիլ
լալիլ նէ վաղըլ Սլանտա սիւվաթիլ

— Պրանտան ալընան խալիլըլ-
րէ նէգարէն, մէմալի. քի մէգիւլաթ
պիր թաղըթ գարթ թաթաթիլիլիլ

Ի. քի հիւ. քի մէթմէն հէր գան-
դիսի քի, գուվվէթ ինի թօր թուլուպ
իշէր իտէ, գօլալըլա տիկէրիւնին

Յինիսիս սեպտ. 2.

Պատկերանքն հարպելն նաղ բըր Պուրաքէլ թարիքի ինչ չու ամիտեքի թեղեկարաքը ախղ կընմիլ տիր :

Իս ի ննիս գանը մուհարեպէ տիւն- քի կին Յրանսըղ լարըն մաղլապիյե- թկըն ինիմամ պուլտու : Յրանսըղ ասաքիւրի Ալմանեա օրտուտունտան զօվալանարագ, կէրույե Մէպիէր զա- ւէսինն շէքիտի : Մուհարեպէ մէյաա- նը բապիտիւն լա Շարեպէ գասարու- զանսը խոի :

Պէլճիգալը լար ինսանիյեթիւք խաթըը ինչն պիր մըգտար Յրանսըղ վէ Ալմանեա մէքուհարըը քէնտի մէ- մալիքէրինն գասար ինիմալը :

Պուհարտանտա մաստա Յրանսըղ- լարտան 3000 քիչի վէ 500 քես տա- խի պարիկը Պէլճիգալեա կէօթ իւրիւ- տիւ :

Պու ասաքիւրէր քի սալա միւմս- նաթի կէօթիւք քիւրիսի պիւսարը- նը աչաղա զօրու պ թէպիս օրտուլըր Պաղէրտուտ սողլանտաք տըրըր : վիէննա սեպտ. 3 : - Պուրքէլտէն վարտ օլան պիր թէկրափ պիւսարիք քի : Մարէչալ Մագ-Մահօն ինչ օլան մուհարեպէ էանսարտուտ Նարօլէօնն վէլիի աչաղ (իվէնտէ) պուլունտու- զունտան, ախիտէ պիւրաթիլէ զայիթ ուղաղ մահալէ կէօնտիլիլ տիր :

Մըլօն (Պէլճիգալ ինիտէ) սեպտ. 2 : - Շու սօն իւքի կինիս մուհարեպէ- ճիւրիսն Յրանսըղ լարըն, կէսիր տիւ- շէնէրտէն մաստա 12000 է գա- տար մէքուհար վէ մէլ թալէրի վուգու պուլուպ, քիսաֆիէսիտէ Պէլճիգալեա նաղլ օլունտալ տուր :

Պէլլին սեպտ. 2 : - Մէտան էօ- նիւտէ մուհարեպէ իտէն Ալմանեա սասաքիւրի Մուքսանեա բըրիսին զօմնա- սաստընտա պուլունտան օրտունտան և Ֆըրգասընտան, Բրուսիս օրտունտու- նտան Էօքի Ֆըրգասընտան, վէ էէս ա- սաքիւրիսին ալթընք Ֆըրգասընտան, վէ ժէնէրալ վօն Տէր Թանըն զօմնա- սաստընտա պուլունտան Պաղիէրա օր- տունտունտան պիրիսի Ֆըրգայի ասքէ- թիլէսինտէն իպարեթ պուլունտալ տուր :

Պէլլինիս Մուհարեպէ գալէթա- սը : Ալմանեանըն մէյաանը մուհարե- պէտէ պուլունտան վէ կէնի թէչիլ օ- լունտաղ տա օլան բէտիֆ սասաքիւրի օր- տուլըրը իւղէրինն ալթիտէքի վէճճ իւղըն մալիւմաթ վէրմէքտէ տիր :

Պաղէնին օրտունտունտան Մէյոտէ մուհարեպէ ինիտէ սողլանտալ ինչն վէ էթըրաֆ քէօլլէրին տախի մուհա- սէրէ հալինտէ սողլանտալ թախիս օլունտան Ֆըրգայի ասքէրիլէրտէն մաստէ : Ալմանեանըն օրտուլըրը շիմ- տի Բարիլ իւղէրինն կիւրիւմէքտէ տիրէր :

Սաղսօնեանըն վէլիի աչաղ բըրէ- սին թահթըր զօմնաաստընտա պուլու- նտան վէ մուհարեպէ վէ Սաղսօնեանըն և իւննի վէ 12 իննի Ֆըրգայի ասքէ- թիլէրտէն միւրէթ թէպի կէնի թէչիլ օլունտալ օլան և իւննի օրտու թէյոն Եօլունտան Շըմալ թարաֆընտան սող- րու Բարիլ իւղէրինն կիւրիւմէքտէ օ- լունտալ, Բրուսիսըն բըրէն վէլիի աչ- սարըն զօմնաաստընտա պուլունտան 3 իւննի օրտու տախի, քի Յիննի 6 ընքը, 11 իննի վէ 2 ստէթ տախի Պա- վիէրալ Ֆըրգայի ասքէրիլէրտէն իպարեթ տիր, ճէնուպ թարաֆըն- տան Բարիլ իւղէրինն կիւրիւմէքտէ տիրէր :

Իմտի Բարիլ իւղէրինն հիւնմ ի- տէճէք օլան օրտու քիսալիլէն 8 ստէթ Ֆըրգայի ասքէրիլէրտէն միւրէթ թէպի պուլունտալ տուր :

Մէյ Եօնիւտէ իքի օրտու պու-

լունտաղ տա տըր : պուհարըն իւնն, օրտունտա բըրէն Ֆրէտէրիք Շարլլն թահթըր զօմնաաստընտա, 2 իննի 3 իւննի, 9 ուննու վէ 10 ուննու Ֆըր- գայի ասքէրիլէրտէն միւրէթ թէպի պուլունտան օրտու տուր, վէ պիւրիսի- սի տախի ժէնէրալ Սիլէյնիսին զօ- մնաաստընտա : 1 իննի, 7 իննի վէ : իննի Ֆըրգայի ասքէրիլէրտէն մի- րէթ թէպի օրտու տուր :

Իմտի Մէյոն մուհարեպէ ինչն թախիս օլունտալ օլան սասաքիւր տա խի կէտի առէտ Ֆըրգայի ասքէրիլ- տէն միւրէթ թէպի տիր :

Սիլէրալըր գալէսինին մուհա- սէրէպիլէ թախիս օլունտալ օլան օր- տու Պատէն վէ վիլթէմիլըր ալալ- լարընտան, վէ պիրտէ ժէնէրալ վէր- տէրին զօմնաաստընտա պուլունտան Բը- րու սիսըն Ֆըրգայի ասքէրիլէրտէն միւրէթ թէպի տիր :

Պուհարտան մատէ բէտիֆ սաս- քիւրիսին իւչ օրտու տախի թէչիլ օլունտալ տուր :

Պուհարըն պիրիսիսի Մագլէն- պուրիլ-Վէրիլին պէօյիւք տուգասը- նըն զօմնաաստընտա օլունտալ : Բէննէճ- րին իւղէրինն պուլունտալ տըր :

Իրիսիսի ժէնէրալ Գանսիլէյինն զօմնաաստընտա օլունտալ, Պէլլինտէ պու- լունտալ տըր :

Իսիւննիսի իտէ ժէնէրալ Լօլիէն- ֆիլիսին զօմնաաստընտա օլունտալ կլօ- րտա պուլունտալ տըր :

Պուհարտանտա մատէ սոյըր իւրի օրտու տախի Ալմանեանըն Շըմալ թարաֆընտա տէնիլ զըյալունտա պուլունտան նահիլէրիսին մուհարաղ- սընտ թախիս օլունտալ տըր :

Պալիսասքի զիւր օլունտան քիսաֆ- ֆիէլի օրտուլըրըն մէյոտարը պիր միւ- կօն պէլ կիւր պին նէֆիւր սասաքիւր- տէն միւր թէճալուլ օլունտալ, քիսաֆիէ- սիտէ թէչիլ վէ թանգիմ օլունտալ, վէ Տէր կէօնա լէօմալիմ լարը վէ Տէֆիսինտէն ժէնէրալըր թէչիլ պուլունտալ տուր :

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տիւնի կին Բուսիա էլչիսի ճէնսալէրինն Տօրնա պաղչէ Մէրայը հիւմայունա Չաթըր Հաղըթիլ Շահա- նէյէ պիր վիլիթ մ վէրմիլ օլունտալ մէյաալթան տըր :

Վէչէն կին Գեր. Հատուն Չա- թըր Հաղըթիլ Սասարէթ թէնսալէրի հուրուրտան չըղաղընտա Բօմանտան պէրապէր կէթիլթիլի թախիս լարըր Լատին իտանը իւղէ օրտարգ մի շա- րիլէյ հաղըթիլ թէրինն թագաթիմ իյ- լէմիլ իտէն, մէքիւր քիսալըրալըր Յրանսըղ իտանընտ թէրիսի մէճիլի իտասոյա Տէֆալէ օլունտալ օլունտալ մէմնա իվիլ օլունտալ տըր :

Պիլիք-տէրիտէ պաղչէպանըն պիրի պոտանտան գուեուտունտան սօլա- պընը գաղըչալըրըր Էօքէն, Տէր նա- սըր իտէ գուեուտա տիւլիւպ պղըրէ- մալ տուր :

ԹԷԼԵԿՐԱՖԻՅԷ

Րօմա, Իթալիա Բայիթիսի թէպի թախիս վարտ օլան թէչիլ- րաֆ հալատիլէրի, իթալիա սաս- քիւրիսին Բօմա իւղէրինն կիւրիւմէք- տէ օլունտալ տուր պիւրիլըրըր :

Իթալիա հիւրիւմէթի, Բարա հաղըթիլէրինն, Էիլնէ քիսալիլիս իու- հանի հիւքիսարըրըն տէլամ իտէ պիլէճէկինն պէյան իթմիլ տիր :

Յիւրանս, 8 սեպտ. Իթալիա հիւրիւմէթի 1848ին 2 ննի Ֆրըգասըն սանսաղ. ալթընտ աղըրիլ տըր :

Ղաղթալըր պիւրիլըրըր քի Բօ- լտա պիւրի ք պիր գաղըչալըրըր իւրունտալ վէ Բարանըն նահիլէ- լիլնտէ տախի իթալիանըն օրտու- տունտան մէմալէրի մէքիլիս կիւրի- լի հաղըրտա պիր սըրըր պուլուն- տալ տուր :

Բարանըն ասաքիւրի Մօնիէպընտա կիւրիւմէքտէ պիր հարտէ պուլուն- տալ տուր : Ստէլէր պուլունտալ թէչ- տիս կէօթիլթիլքտէ տիրէր :

Իթալիա հիւրիւմէթի Բօմայա կի- լէճէյինն, տոյլըր միլթիլի գաղըչալըրըր պաղըր հիւրիւմէթիլթիլ իւրիլի- լա կէօթիլթիլ մէլթիլթիլ տէյա վուգու պուլունտալ պիր թէչիլթիլ քիսալիլէն կալունտալ չըղաղըն տըր :

Լօմայոն սեպտ. 2. Ինիլիլ օղիլիլըր Գօլթիլ թէճ պիլթիլ Սէտանըն մուհարեպէսինտէ Էօլիլէ տիր :

Բէյոն սեպտ. 3 ալթամ սասաթ 9.

Բէսիլի Պու կին Բրուսիա զըրա- լը Բէյոն շէչիլինն կիրտի :

Ա.Զ.Գ.Ա.ՅԻՆ

Յառաջիկայ կիրակէ օր Նոտըր - դարաի իտրենտան վարթարանի պար- գալարալթալթեան հանդէսը պիտի կատարուի : Ուստի նային ներկայու- թեան կը հրաւիրէ իտրենտան ընկե- րու թեան մասնաժողովը թէ՛ աղգա- յինները և թէ՛ աշակերտաց ծնոյլը չը մնալով աղքատիկ թարը կը քա- յալեան ռուսաճանտէր աղգայիններու և ծնոյլաց ներկայութեամբը :

Վ.ԵՐԱՅՆՆՈՒԹԻՒՆ ԱՆՃՄԱՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Այս խնդիրը ընդհանուր ժողովը մէջ բացուած միջոցն, Փոխ- Առնետակա Ա- զըրէկեան Էֆէնտի համաժողովուրդացա- րն թէ չորս Մահմանաղու թեան ունիլը պար ձեւքերին : մէկն այն օր զործաղ- րութեան մէջ է, Երիւրդն է Բ. Գրան յանձնաժողովն խմբալընտ, Երիւրդը Աղգ. ընդհանուր ժողովն ընտրուած յանձ- նաժողովն առաջին խմբալընտը, և չոր- րորդը նոյն յանձնաժողովն վերջին սըր- բաղընտը :

Երիւրդը ըստ ինքեան իր կարեւորու- թեան կրուած է չորրորդը անոր առ- ղը բունտ է և հետեւաբար, ըստ, Է- րեք օրինակ Մահմանաղու թեան ունիլը ձեւքերին :

Աղբո Էֆէնտի ըստ թէ, մարդ մը անկարելի է օր այս երեքը մէկանց բեր- նէ ու գտած թէ՛ ստոնցմէ ո՛րը աղբը այս ինչ իրաւունքն կըրիլէ և օրը այս ինչ իրաւունքը կուտայ : (Այս միջոցն ծախսարութեան կըլլայ) :

Ինչհետեւ Էֆէնտի ստալարիլէք թէ, մեք զործաղութեան մէջ գտնուածը պարտիլը վերաքննել և յանձնաժողովն խմբալընտը իր անոր ըստ տուող ծրա- ղի մը ընդունիլ :

Բայց օրովհետեւ վերաքննիչ յանձնա- ժողովն հրաւեր գայած չէր, և հետե- վաբար անոր տեղեկաղըրը չիկար ՚ի մե- ռին, ուստի որոշուեցաւ օր անոր տեղե- կաղըրն ուղարկել նաև մէկ մէկ օրինակ աղբ մեքքննեալ Մահմանաղու թեան ստալարիլ վերախոնտաց զրիւրի :

Ունիլը ստալարիլէքն թէ, վերաքն- նութեանը գարնանը մասնաժողովի մը յանձնուի, բայց Ս. Պատրիարքը և Փոխ- Առնետակա Էֆէնտին հերքեցին այս ա- ռաջարկութեանը ըսելով թէ՛ որչափ յանձ- նաժողով կազմուի, այնչափ նոր ՚ի նորոյ Մահմանաղու թեան տեղարկներ երեւան

պիտի գան՝ ասոր վրայ ֆարակ օղեան Էֆէնտին առաջարկութեան ըրաւ թէ, Մահմանաղու թեան յօդուած առ յօդու- ած ընդ. ժողովը մէջ վերաքննուի : Բայց երեսփոխանաց հրաւիրաղբերուն մէջ յատ- կապէս նշանակուեց թէ, այս ինչ օրը այս ինչ ժամէն մինչ այն ինչ ժամ, այս ինչ յօդուածը պիտի վերաքննուի :

Այս կենսական խնդրոյն վրայ կար- ծեմ քանի մը խօսք ընեցին անօգուտ չըլլալը :

Ամբիկայի մէջ տիրող օրէնքն է, ինչ- պէս նաև Անգլիոյ և ուրիշ աղաւ կառա- վարութեանց մէջ, բայց ինչպէս է եղբ օր օրէնքը այս ստալիսան սրապըն բմբու- նուեր է այն տնդուարը և մեր մէջը չէ ըրիւրեւեր — ասոր մի միայն պատճառն սա է որ՝ այն տնդուարը ինչ իր մը մին- չն որ հասարակաց կարծեաց մէջ չը յու- ղուի՝ և մինչև որ հասարակաց կարծեաց վրայ չը տիրէ՝ այն ինչ իրը ոչ օրէնաղա- կան ժողովը վիճարանութեանը կենթար- կուի և ոչ ալ օրինաց կարգ կանցիլի :

Իսկ հօս՝ օրէնքը փոխանակ ժողովըր- դեան կառնըն բղիւսու՝ վարչութեան կամ- քնն կըրիլի և կըլլայ օրէնք :

Այս երիւրքին բնական տարբերութե- նը սա է որ՝ հօս ժողովուրդն է որ՝ կը պաշտպանէ օրէնքը վստն զի իր կամքն է, իսկ հօս ժողովուրդը չէ որ՝ պիտի պաշտ- պանէ օրէնքը վստն զի իր կամքը չէ. նաև հօս օրինաց պաշտօնեացն սրապար է օ- թիլքին զործաղութեանը հակու՝ վստն զի ինքը պաշտօնեացն է անոր և ոչ հիւղե- նակը, և վստն զի ժողովուրդը տէրն է անոր. իսկ հօս օրինաց պաշտօնեացն չէ այնչափ սրապար օրինաց զործաղութե- թեան հակու՝ վստն զի ինքը անոր տէրն ու հիւղեան է և վստն զի չիկայ զինքը զրոյլ ժողովուրդային մարդին :

Ուստի եթէ կուրիլը յառաջակային մէջ չը տեսնել այն անցեալ զժողովը պատա- հարները որ ցարդ տեղի ունեցան՝ պար- տիլը ժողովըրդեան ձայնին մեծ ուղաղութե- թիւն ընել սահմանաղու թեան յօդուած- ներն վերաքննութեան առնուած ստեղն, իսկ ժողովուրդն ալ փոխանակ քննալու և օրէնաղբերուն հարտակիւր, պարտի իր ձայնը բարձրացնել, կարծիքները սը- րել և իր աղաք կամքը օրէնքի կարգ անցնել տարւ աշխատիլ :

Հրատարակու խնդրանք մեղ զրիւրած հետեւեալ յօդուածը որ՝ տարագրական աղաւտութեան բռնարա- բու թիւն մ՛էկ և որտ համար Մանդուլէի միջոցաւ ալ բողբուր Էյոս : այս անգամ մեր Սրաղիլիս մէջ ալ հրատարակե- լով Տէրութեան ոչ շողութեանը կը յանձնեմք, հոս դնելով նաև այն կոյ- սերական հրամանը որ՝ մեր սահմա- նաղութեան մէջ օրէնք եղած է :

Սահ. յօդուած 48. պար. 9.

« Բայց վանքըրը աղբին բարոյա- կան զարդացմանը ծառայելու պար- տաւոր են. ուստի ամեն մէկը իր կա- րողութեան շափովը ունենալու է ըն- ծայարան, թանգարան, ՏՊԱՐԱՆ, հիւանդանոց, և ամեն պէս ուրիշ աղբօղուտ հաստատութիւններ :

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Գըրգ սէքիլիննի մատտէ. Սալիսա, պիլճիլ մէ մանասթըրըր միլ լէթիլն թէրպիլի մինաֆիլի մանէ- վիլիսինն շարչալընտ մէճալըր օլա- ճաղըրընտան, հէր պիրի, տէրէճէ- յի զուտթիլինն կէօթէ, բարաւ մէք- թիլէպի վէ քիլթիլ պիտանէ, վէ ԹԱՊ- իսիլն վէ խոսթիլ մանէ միսիլըր միլ- լէթիլ մէնֆիտալթը մուհիլ օլունտալ թէչիլթիլալթը շափիլ օլունտալ տըր :

Մ. Խիւրդըր. Հունքը բացուած և մեղք սակաւ, կեանք կարճ և զործք շատ, աղքատ խնդ, կարօտ և տղտ և ամեն յատաճող կ'մե- ոքնուեալեանց և լուսոյ անկալու : Հըն- ծոց տէրն կ'աղաղակէ « գործեցէք մինչ օր կայ » գործեցէք մինչ ժամանակն յե-

բեկոյաշած չէ, մինչ մահուան խաւարն հասած չէ և հոգին լուսնեան քնով գեղեցմանի մէջ գրկած չէ: Բարձր ակնկալութեամբ և անձկանք լցուած ժողովուրդն ալ տանուտիրոջ հետ իր հոգևոր մշակաց գործել և ուսուցանել կարողակէ: Նոտ անգամ մշակներն իրեն ծոյլ և անսխալան՝ ի գործ մշակութեան, կը մեղադրէ, կը նախատէ և կը դատաւարտէ ալ: Բայց վայր Հայոց ազգի ամէն մշակաց, քանզի ողորմելիքն եթէ չը գործեն, չուսուցանեն անհնրեք մեղադրութիւն կը լսեն. իսկ եթէ գործեն և ուսուցանել կամենան՝ դործակէց և ձեռնուող չեն կրնար գտնել ազգէն, ընդ հակառակն թշնամի և արդելք խիստ շատ:

Ի բազմաց հետք երբեմն առ այս և առ այն տղերսանքին և ծայրերին վերցուցիք, և երբեմն ալ լուսնիք, ազգային լին աւելի լուսնեամբ նստելով համբերեցիք: Բայց համբերութեան չափն անպակ, այժմ արդէն յուսահատութիւն կը կրկնանձնեն: Բայց լուսնեան քոյն խոյնով այս անգամ հասարակաց դատաստանին կը մատուցանենք մեր ազնրանաց և խորին հառաչանաց ծայրն: Ես նուստուս Հայաստանեայց Աւագնական Սուրբ Եկեղեցոյ յետին մշակներէն մէկն եմ և Սալնոճորց անձնուրաց տառապելով հոգեւոր ձեռնասուն ասիկար գործակիցն: Աւատարանաւ զիս ի Գրիտոս ծնող Սրբոյ Հօրս և հոգեւոր Հայաստանիս ազգին հոգևոր և մարմնուոր զարգացման մասին ունեցած փոյթն, մատուցած ջանքն և օգուտն և թափած քրտուկն զովարանելու և հաշակելու համար բերան չեմ բանար, քանզի աւելորդ է, քանզի արդէն այս մասին իր հովուական բարի գործերն կը վկայեն և Հօտին բերան կարգակէ: Կէրիք է, այլ ցաւերնիս կը վերջով պատմեմ: Խնամակալ Հարս Երոզակի Տէր Մամբէ Կ. վարդապետ եօթն տարիէ հետէ յայժմ վաստակելով և տառապելով հազիւ յաջողեցաւ տպագրական մասուլ մի ի Կ. Պոլսոյ ի խորս Հայաստանի ի Սալնոճոր անձնուոր, վերաբեր, բայց թէ քանի՞ գեղարուժեամբ, որչափ ծախիւք և վնասակար, հարկ չէ՞ երկրորդել աստ: Ինչպէս յայտնաբերուած լուսնեայց զարգացման յարակարգը և յարակարգը մի զայն չմտուցաներ մեզ. այսչափ տարի անցաւ և դեռ չգիտնեք թէ որչափ ծախանակ ալ պիտի անցնի, տարիներու հետ մեր բուր արեւմտանց ծայրերն պարագ զայն լայնի չեղան, և կարնոյ կուսակալութեան լայն հրամանագիրն չ'ընդունեցաւ մեզ: Երկաթեայ գործին ծանոթեցաւ մաշեցաւ և մեր սիրտն ալ հանապազօր անոր հետ կ'ալի և կ'անի: Այս եղանակաւ կերելի թէ մեք Միտուսաղայի կենաց երկարութիւնն ալ ունենանք տակաւին պիտի չ'թողան մեզ ծախանակն բաժին մի ազգին օգտակար կերպի ծառայելու նուիրել:

Երոզակալ եմք, յուսալագոյն խառն ժողովն ջանք ըրաւ Բ. Գուկն ուղղակի հրամանագիրն անուղ, որ թէ և ուղի եկաւ մինչ ի կարին, սակայն անտի մեզ չ'հասաւ: Երոզակալ եմք Պատրիարք Ս. Հօրմէն ևս, որ կարնոյ կուսակալն այս մասին խնդրամատոյց եղև, բայց կուսակալութեան վճիռն մի և անփոփոխ էր: Մի անգամ խօսեցաւ, սէտք էր երկու վճիռք և յոյսերնիս կորէիք: Մի անգամ վճիռք թէ գայմադամութեան տեղեր տը պարան չկրնար բացուիլ: Բայց երբ միւթէ արկիտութեան տեղ Մշոյ Ս. Թարգմանչաց վանքն առաջարկուեցաւ, այն ժամանակ ալ վանքից դռներ վակեց տը պարանին դէմ: Ի բարձրագոյն Մշոյ կամ

կարնոյ ընդ մերձուոր հոգեւորութեամբ կուսակալութեան միայն կրնայ ըլլալ Բասա. Սրմառու, Մշոյ Ս. կարապետի և վարադայ վանքի ինչպէ՞ կրնան բացուիլ: Բայց Մշոյ Ս. Թարգմանչաց կամ Բարդուշոյ Ս. Սիմոնոս վանքից մէջ անկարելի է: Սրբ. սիրելի Ազգ, ինչ ընենք մեք և կեղեցոյ տկար պաշտօնեայքս, թշնամութեան ոգին աչա՞ այսպէս յայտնի ամեն յաջողութեան դռներն կ'փակէ մեր դէմ, չգործելու համար կ'կապէ մեր ձեռքն, յայտն հետէ առ ո՞վ դիմենք, առ ո՞ր մեր աղերսանաց ծայրն բարձրացնենք և ո՞վ պիտի գըթայ այս հակառակութեան ոգեով փակուած դռներն մեր առջևն բանալ, եթէ ոչ՞ դարձեալ Ամենապատիւ Ս. Պատրիարք հասարակաց Հօր և Ազգի խնամածու վարչութեան գորաւոր ձեռքն: Կառավարութիւնն՝ իր հրամանն պատճառանք տեղեաց անյարմարութեան վերայ շօտափելով անկարելի կը դնէ, ապաքէն, եթէ հրամանն և պատճառանքն իրականութեան ձեռքն է, զոր եթէ ինքն կամենայ մեզ՝ ո՞վ կարգելու, և զոր եթէ բանայ մեր առջևն ո՞վ կըրնայ փակել: Մեք գայմադամութեան ներքեւ անկեալ մեր փորձի վիճակն և հօտն զո՞նք ենք, նա աննաւանդ երկնայոր հովուականին և մարդոց առջև երանելի ևս կ'համարուիք զմեզ՝ եթէ զայն ևս ըստ կամայն Աստուծոյ հովուելու բաւական գտնուիք: Վասն որոյ ընդարձակ տեղաց և վիճակի ոչ աքջ դրած եմք և ոչ ալ կ'դնենք յայտն հետէ, միայն տպարանի բացման ապահովանող վանքի մը տեսչութիւնն կ'տնայինք այնտիս կարելի և զած տեղի մը մէջ՝ որ շատ կրնայ ըլլալ մեզ և հերիք մեր մտաւոր նպատակին: Իսկ վիճակի հովուութիւնն թող տրուի այն բաւականաձեւ գործօն պաշտօնէից՝ որք հաճոյ կ'լուին Ս. Պատրիարքին և վարչութեան: Բաւական է մեզ և շնորհակալ եւս կ'լինիք թէ որոշել տեղը մերձաւոր վնի մեզ, ուր փոքր ինչ դիւրութեամբ եւ սակաւ ծախիւք կարենանք փոխադրել աղքատ տպարանին:

Առաւել հիմադրելի է մեզ եթէ տեղացոյ վերայ վարս գտնուի կարնոյ իրանութեան սիրտն կակրել և տպարանն աստ ի բաղէ բանալ տալ, վասն այր շատ ալ դո՞ւ կը լինիք. եթէ այս վերջապէս անհրաժեշտ լինի, ինչպէս և է ցայսօր, ուղղակի Բ. Գուկն հրաման հանուի, այս ալ չը վնի ազգի վարչութեան անօրինութեամբ յարմարաւոր վանք մի ցուցուի, որ անոր ալ շնորհակալ կըլլաք, հուսկ ուրեմն եթէ այս և այն և ամէնքն ալ անկարելի ըլլայ, խաղաւ ազգն ալ յուսակրտուր ըլլալու ուղղակի պարզ սրտատան մի արուի, որ մեր յուսահատութեան ոգին և արտասուքն մեր խորոված և վըլտալի սրտին դեղ և փոփանք դնենք, և յայնժամ հոգևորականքս ծոյլ և անսխալտան են ըսողներէն ալ կը խնդրենք որ չը մեղադրեն, չը նախատեն և չըլլատապարտեն զմեզ:

Ո՞վ սիրելի Ազգ, երբեմն Սահմանադրութեան նախանձով վառուած ո՞վ Հայկազունք Կ. Պոլսոյ, Հայաստանի վանօրայք Տօլարանի ընծայարան և թանգարան պիտի կրկն իրենց ծոյլ, աղէ՞ ազգի այս դեղեցիկ անխելութեանց արդիւնքն ո՞ր մնացին: Գուք պաշտօնական կըրարք, կանոնական օրինաց ծրագիր մի յորինեցիք պատրաստեցիք և մեծախառ կայսրն Օսմանեան զայն վաւերացուց. ողորմած կայսրն բարձրաշունչ հրամանն ինչպէս կըրնայ փոխուիլ մինչդեռ կուսակալութեան մը ժողովոյն վճիռն անփոփոխելի կրնայ արձանանալ մեր իրաւունց դէմ: Ողորմելի՛ Հայոց ազգ, քո Հայրենի Աշխարհին Աստուծոյ անուան և փառաց համար բարձրացեալ Սիոններու ճամբաներն սուգ կը բռնեն, քանզի ոչ յամբացեալ մարդարէք Աստուծոյ ժողովրդեան կրկնն խաղաղութեան և կենաց աւետիս մատուցանել, և ոչ ցրտացեալ ժողովրդք տարեկան տօներուն կերթան կուգան, մարդ Աստուծոյ տան ճանապարհն չը հարցնէ:

Մնացածը վաղը.

Ի Լ Ա Ն Ա Յ

Իշ պու Օգոստոս 30 բաղար կիւնիւ, հալա միւսաստե իթ տիկի հալտէ 18 նիւմէրօլու վարօր սաաթ 8 աե Սարիկարաաքի ճէտիա իսկէլէտէն հասէ.թէթէ Պիլիւքտէրէ, Թարապիւս, Եէնի-քէոյ, Միլիէտն, Բուսէլի-հիւսար, Սրնապուլ-քէոյ, վէ Օրթա-քէոյէ ուղրայարագ, անտէն Պիլիւք Ասաեա կիտէճէկի վէ կիճէ մէհիւսպտէ սաաթ 3 1/2 տա, Պիլիւք-Ասատան հարէ.թէթէ երնէ մէզըլիւր խկէլէլէրէ ուղրաեարագ Եէնի-մահալէլէլէլէլէլ իտէճէկի Շիր.թէթի-խայրիլէլ թարաֆընտան իլան օլուսուր:

Պէհէր իսկէլէլէլին վարօր պիլէթի կիտիպ կէլմէք իշին 20 զուրուչ վէ չօճուղարա նըրքի իւճրէթ տիւր:

ՇԱՀԱՅԱՐԵԱՆԻ ՄԸ

ԽՂՃԻՆ ՊԱՐՁ ՔՆՆՈՒԹԻՆԸ

ԽՕՄԲ ԱՐՏԱՍԱՆԵԱԼ

Ի ՀԱՆՆԻՍ ՄԵՅԱՆԱԿԱՐԱՇԽՈՒՍԻՆ

1870 ՏԱՐԻՈՅ

Ա. Ն. ԵՆ ՇԱՀԱՅԱՐԵԱՆ ՎԱՐՁԱՐԱՆԻՆ

Ե. ՏԵՄԻՐՃԻՊԵՏԵՆ

ԱՆՊԱՐ Բ. ԳՐԱՆ ՏՊԱՐԱՐԱՆԻՆ ԳԻՆՆԵՆ

Կը ծախուի ամեն Հայ գրալաճառաց քով, գին մէկ քաւորգ մէճիտ:

Հ Ա Յ Ո Յ

Ե Կ Ե Ղ Ե Յ Ի Ն

ԵՆ

Ա. Ն. Գ. Ա. Լ. Ե. Ն. Ա. Կ. Ա. Բ.

Գ. Բ. Ե. Յ.

Խորէն եպիս. Նար պէյ.

Կը ծախուի ամեն Հայ գրալաճառաց քով և մեր լրագրոյ գրասենեակը:

Գին 2 1/2 ՂՐՇ.

SUN FIRE OFFICE LONDRES

ՍՐԵ ՍԱՅՐՔՐՕՑԹԻՍ

Ե Ա Ն Կ Ը Ի Չ Ի Ն

ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԱՐ

Իշպու գուճուանն, Լճուրաաա 171: տա թէլէլլ օրւնուոչ օրւոյ, Էվ, Էլեա, վէ կ'պիլիկի սայրի, Էլր ճիւն կ'թաա, ֆաուրիդ այս եախօտ գրաաթա տայիլ ալէաթ ըար, լիաննարաա պուլուան կ'սիլիւր, վէ տըրուէրնոթի մալլը, եա. բըրնագաա վէ եախօտ թաալիլ օրւնուագ. տա պուլուան կ'սիլիւր վէ զայրիհիւմ վէ զայրիհիւմ, եանկընա գարը սիլիւր. թա իթմէք, թէ զա գարա վէ վիւան սա. աթընտա էօաթմէք իշին իլան իտէր:

Սիկուրթայա գօաղա իսթէլէլլէրէ գօ. լայլաք օրնադ իշին, իճարար զայնթ էհիլէն ֆիլեաթ իլէ ալընաղաա աղը: Զարարտիտէ օլանըրն գուճուաննայ մէզ թիւրուէն Գաալթաաա իշրլէ մպէ բա. զարընտա Նօ. 24 Մ. Հանսօն Պանգիլը, վէ գուճուաննըն Աճէնթիլէ միւրաճա. աթ իլէ մէլէրի:

Աղբը եղաւր անուէն գուարձակ վէէ պին առաջին տպագրութիւնը տպաաաթ ըլլալով այս երկրորդ տպագրութիւնը որ Տէրոյեանց տպարանէն էլաճ է, 3 զրէ. կ'մախաի Մահմուտ փալայի գըրուի Հալ. ճըրար խանին մէջ թիւ 1 Սրեւեան գը. բաաուոչ:

ԲԻՍՆՊՕ ՍԷՆՄԼԷԻՐԻ ՏԼԻՐՕԶԻԹՕՍՈՒ

Անէտէ 2 տն 6 տն ֆոտեա գաաար չէ. քիլիւր վէ 30 պինտէն 45 պին լիւա գա. զանապիլիւր, Օսմանլը, Սիլիլիւր, Գրան. սա, Զվէլէրիա, Իթիպա, Բուսիա, Պէլ. ճիլա, Արանեա վէ Ռւահ-Պուղտան հիւ. քիւմթիլիւրն բիանգօրա իսթիլրալ անա պիլիլիւրի, վէ Սալսօնեանըն 5 տն ֆա. չէլիլիւր վէ 10 լիւաաան 25 զուրուչա գա. տար ճիւնաթէ կիօրէ գըլմէթի պուլուանն պիլիլիւր, Գաալթաաա Գօլիլիւր խանը գարուաա իթ իսթիլիւրն Երալը 16 ա. րաթ Մ. Հանթիլ օնուէ մաղապաաընտա սա. թըրնագաա աղը:

Մէզըր սաղոսուա պիլիլիւրի չէ. քիլէճէք.

1870 Օգոստոս 28-30 տա, Իլք Նօ. 20.000 Բրուսիա թալըրի, 2 ինճի 10.000, 3 ինճի 5.000, 4 ինճի 2.000, 5, 6, 7, 1.000 էր. օնտան սօնրա 16 պիլիլթ 400 էր, 46 պիլիլթ 200 էր, 143 պիլիլթ 100 էր վէ 5.283 պիլիլթ 65 էր թալըր:

1870 Սեպտեմբեր 25 տէ, 1 պիլիլթ 150.000, 1 պիլիլթ 100.000, 1 պիլիլթ 80.000, 1 պիլիլթ 50.000, 1 պիլիլթ 40.000, 1 պիլիլթ 30.000, 1 պիլիլթ 20.000 վէ 51.180 պիլիլթ տալի 65 էր թալըր գազանաճաղ աղը:

1870 Հօկտեմբեր 12 տէ, 5 պիլիլթ 10 ալ պին, 20 պիլիլթ 5 էր պին, 40 պիլիլթ 2 էր պին, 430 պիլիլթ պինէր, 500 պիլիլթ 4 էր Էրալ, 600 պիլիլթ 200 էր վէ 1.700 պիլիլթ 100 էր թալըր գա. զանաճաղ աղը:

Զիւտաթ թաֆսիլի մալիւմաթ իսթէ. Էնէր, պալեաաթ իշար օլուանն Մ. Հա. նիլթօնուէ մաղապաաընա միւրաճաաթ ի. տիպ, Էլր պիլր բիանգօրալ չէլիլէճէք վաղըլթըրըն կէօթիլիլէն Զրանաղա վէ Բուսիա մարաուսէն պաալըլըլ լիսթալը. տան տալի ալապիլիլիւր:

ՄՈՒՀԻՄՄ ԻԼԱՆ

ԵՆՆԿԸՆ ԻՇԻՆ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

ՆՕՐԹՁ ՊԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԵՐՔԸՆԹՕՒՅԼ

ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԱՐ

Պու կիւնքի թէլէլլ սէրնայէ տի. (ան. ուանական) Լր. Ինկ. 5.000.000

ԵԱՆԻ Լր. Ինկ. 2.000.000

Աղը սէրնայէ 2.000.000

Շիտիլիլ տէք քեարաան արթը. ըլլալը 2.838.119

Պու կիւնքի մէլճուտ սէրնայէ տի 4.838.119

Գուճուաննըն երլըլըլ իրաաը 800.000

Իշ պու գուճուաննայ 1809 տա, Էանի պուլուանն 61 սէլէ կ'վէլլ թէլէլլ օրւն. մուչ օրւոյ, վէ քնիտի սէրնայէ սինտէն մաաաթ քեարաաան արթըրըրը պէյլիւք մէլալըլ իլէ սիւնեանըն էն պէյլիւք շիւր. քէթիլիլիլն սըրաաընա կէլմիլ տիւր:

Կէրէք էնպիլիլն քէնտի մաղապաաըն. տա վէ կ'իլէք Սթամբուլ վէ կաալթա կէօա. թիւքըրնոթ պուլուանն մալլըրի, վէ կէ. թէք էվ, մաղապա վէ էպիլիլի սայլըլէ վէ էլեա, քէլլըրտէ վէ եախօտ չէլիլ Էլիւ. տէ, սիկուրթա իթմէք իշին իլան իտէր:

Սիկուրթա թուլմաղ իսթէլէլլէր Գա. լալթաաա Գէօրգ պէլ խանընտա Նօ. 9. մէլքըր գուճուաննա թարաֆընտան գու. րիլթ քեաալիլի սիւրաանն աճէլթի Մ. Ռիլիլթ Բ. Սուաննա վէ եախօտ իսթանա պօլտա Նէրիլիլ բաչա խանընտա Համաար. ճոււ աղա Յօլիսիլեանա միւրաճաաթ իյ. լէ մէլէրի:

ՍԱՀՊԻ ԻՄԹԻՈՉ ՎԷ ՍԻԻԼԼԻԿԻՑ

ՕՂՈՒՆ ԽՈՃԱՍԱՐԻՆ

Օ. ԽՕՃԱՍԱՐԻՆ ԹՈՒՊԻՆԵՍԻՆՏԷ ԴՈՒՊՈՑԵԱՆ ԽՈՒՆ Ե. 4-5